

Halve steek

Dubbele halve steek

Halve Steek

De halve steek is een zeer eenvoudige knoop en wordt zeer veel toegepast als onderdeel van andere knopen. Zo bestaat de platte knoop uit twee halve steken.

Een halve steek op zich dient weinig nut. Hij wordt wel eens gebruikt als stopperknoop, een knoop om een verdikking in de lijn aan te brengen, zodat de lijn niet door een oog heen schiet. Nadeel is dat wanneer de lijn onder spanning gezet wordt, de knoop niet meer eenvoudig los te maken is. Als stopperknoop verdient de achtknoop de voorkeur.

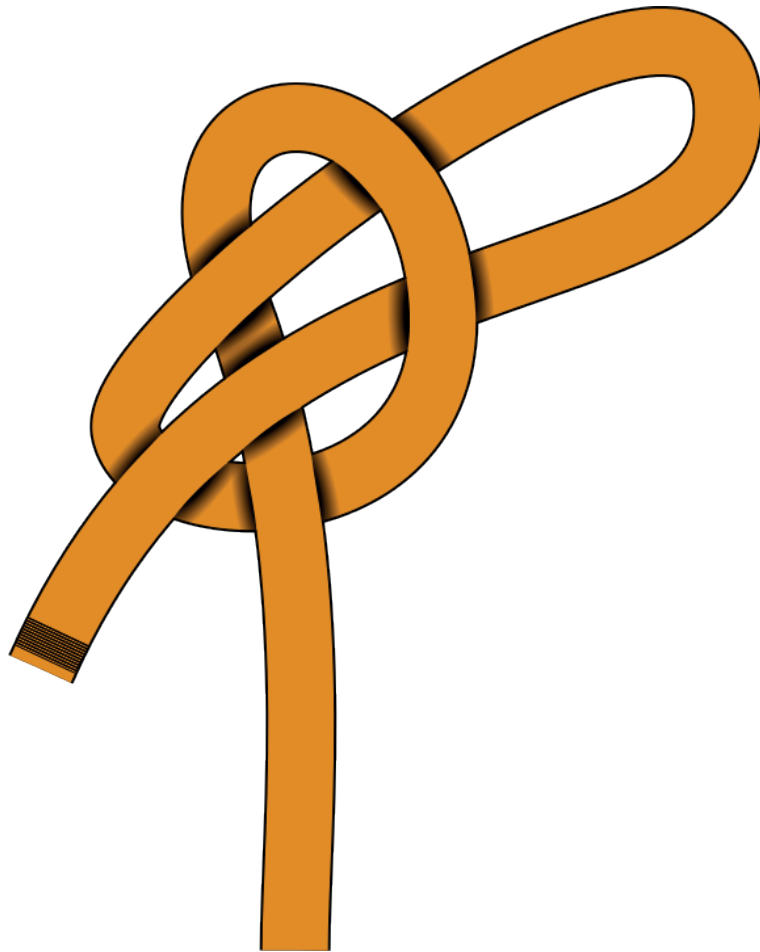
Dubbele halve steek, met de eerste halve steek slippend

Veel praktischer is de halve steek bij het bevestigen van een lijn om een paal. Een enkele halve steek voldoet als de krachten op de lijn niet erg groot worden en de lijn niet veel beweegt. Als de lijn wel veel beweegt, of er komen grote krachten op de lijn te staan, dan is een dubbele halve steek noodzakelijk, want een enkele halve steek werkt zichzelf los. Nadeel van de dubbele halve steek is dat deze knoop vrij moeilijk los te maken is.

Een dubbele halve steek is wel goed los te krijgen door de eerste halve steek slippend te maken. Hierbij wordt niet het hele einde van de lijn door de steek getrokken, maar zorgt men ervoor dat een lus overblijft. Met deze lus kan dan de tweede halve steek gemaakt worden. Een goed alternatief voor de dubbele halve steek is de mastworp, eventueel geborgd met een halve steek.

Een halve steek met een dubbelgeslagen touw leidt tot een vaste lus of lusknop, zie foto.

Slipsteek

De slipsteek is in feite een halve steek waarvan het losse uiteinde weer door de knoop teruggehaald is. Voordeel van deze manier van opzetten van de knoop is dat de knoop weer eenvoudig losgetrokken kan worden.

De halve steek heeft wel als eigenschap dat hij zichzelf sterk vasttrekt. Dus wanneer kracht op het lange eind gezet wordt, zal de knoop niet snel losschieten. De knoop wordt op zichzelf als stopperknoop gebruikt. Door met de knoop een lus te maken (de lijn weer om zichzelf vastknoepend) kan de lijn ook goed gebruikt worden om aan een paal o.i.d. vastgezet te worden.

Een variant van deze steek wordt ook gebruikt door jojo'ers. Die steken hun vinger door de lus die ontstaat met deze knoop.

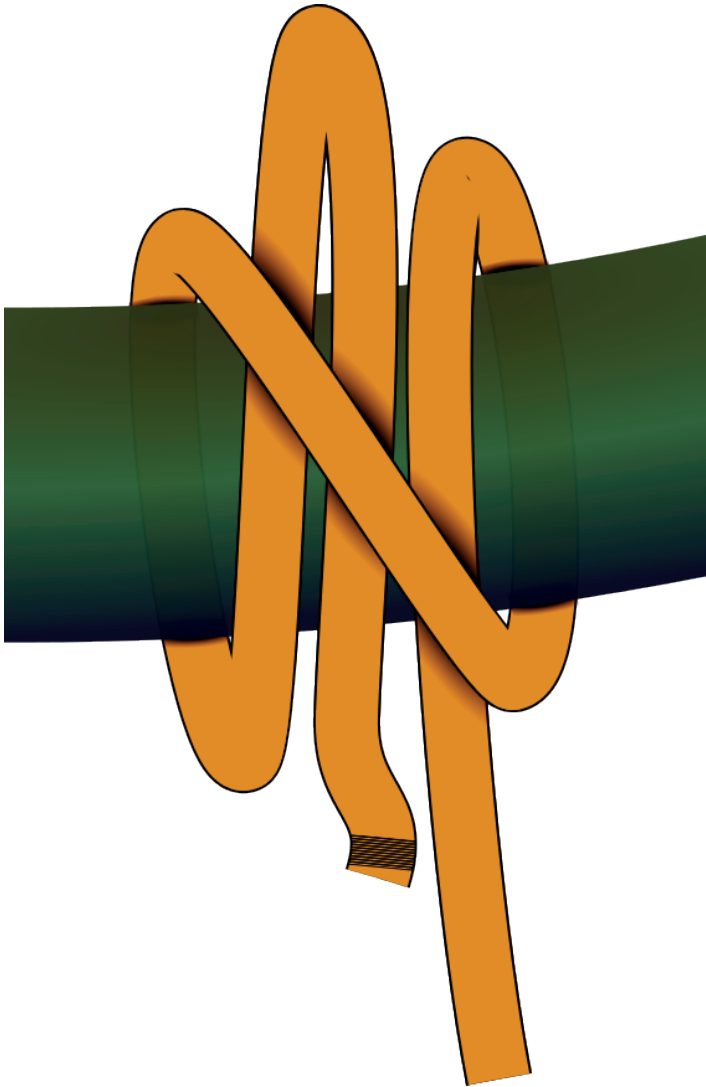
Mastworp

Een mastworp is een knoop waarmee een lijn aan een paal (of aan de mast) bevestigd kan worden. Wanneer de mastworp onder spanning staat, dan zal de mastworp niet schuiven. Door kracht op de lijn te zetten trekt de lijn zichzelf vast.

Wanneer er geen constante kracht, maar een steeds variërende kracht op de lijn staat (bijvoorbeeld bij het vastleggen van een boot op een punt waar veel golfslag is), dan kan een mastworp wel eens los raken. In een dergelijk geval kan de mastworp nog gezekerd worden door het losse einde van de lijn nogmaals om de paal te slaan en met een halve steek of slipsteek weer aan het vaste eind van de lijn vast te maken.

Een mastworp kan ook op slip gelegd worden, om ervoor te zorgen dat de lijn weer eenvoudig losgemaakt kan worden.

Bij het Pionieren vormt een mastworp vaak het uitgangspunt, bijvoorbeeld voor een kruissjoring.

Platte knoop

De platte knoop is één van de meest gebruikte knopen. Met een platte knoop worden twee lijnen aan elkaar vastgemaakt die van een vergelijkbare touwsoort en dikte zijn, en die niet te glad zijn. Een platte knoop kan ook natuurlijk gebruikt worden om twee einden van eenzelfde lijn met elkaar te verbinden. Met slippende lussen erin gelegd, wordt het de knoop die je dagelijks in je veter legt.

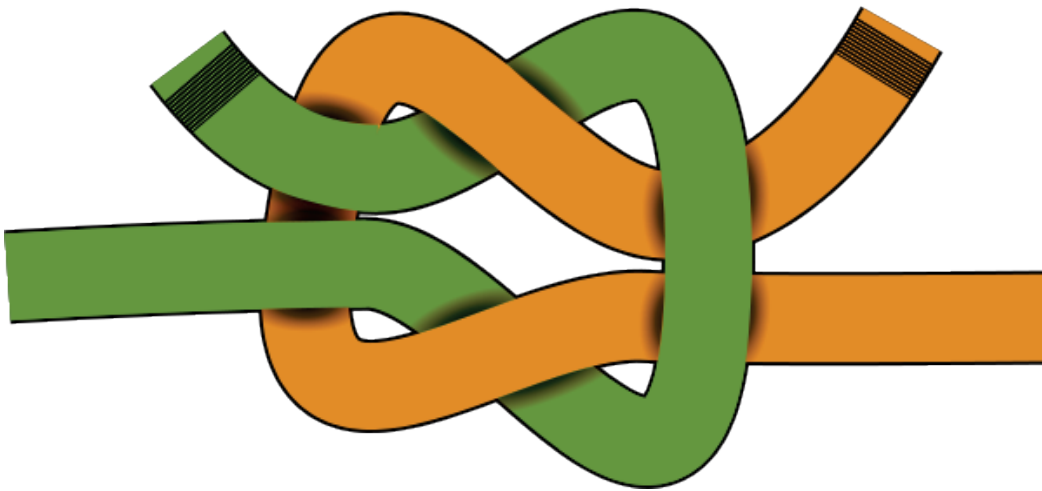
Bij lijnen van ongelijke dikte kan beter een schootsteek of een dubbele schootsteek gebruikt worden.

De goed gelegde platte knoop trekt zichzelf vast en zal niet vanzelf los gaan. Legt men de knoop fout (wanneer de twee uiteinden van een lijn niet netjes naast elkaar komen te liggen, maar in een hoek ten opzichte van elkaar liggen) dan is het geen platte knoop maar een oudewijvenknoop. Die knoop slijt wel en zal los gaan.

Leggen en losmaken

Het leggen van de knoop is eenvoudig: je legt de einden van het touw eerst rechts over links en dan links over rechts. Andersom levert hetzelfde resultaat. Tweemaal rechts over links of tweemaal links over rechts levert een oud wijf op. Voor het toevoegen van een slipsteek neem je één eind na de eerste overslag dubbel, voor een platte knoop met dubbele slipsteek na de eerste overslag beide einden dubbel.

Men kan een zeer strak getrokken platte knoop losmaken door het vaste en het losse eind aan een kant van de knoop met een forse ruk uit elkaar te trekken. De knoop breekt en kan daarna gemakkelijk uit elkaar genomen worden door de ontstane lus achterover te drukken.

Achtknoop

Een achtknoop of Vlaamse steek is een knoop die aan het einde van een lijn gelegd wordt als stopperknoop, dus met als doel de doorsnede van de lijn te vergroten, om zo bijvoorbeeld te voorkomen dat de schoot op een zeilboot uit een blok of een leioog schiet. Wanneer er veel spanning komt te staan op de knoop, kan deze moeilijk weer losgehaald worden. Om te voorkomen dat de knoop niet meer losgehaald kan worden, kan er ook een slippend eind in gelegd worden.